

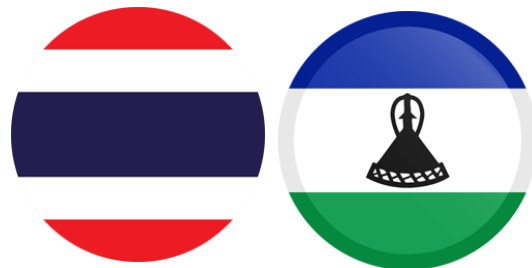
รายงานฉบับสมบูรณ์

(Final Report)

โครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนในเลโซโท (ระยะที่ ๒)

ณ ราชอาณาจักรเลโซโท

Thailand – Lesotho Technical Cooperation Program

on Sustainable Agricultural Development

(Koete Project - Phase II)

เสนอ

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

นางสาวจิราภรณ์ วันนะ

อาสาสมัครเพื่อนไทย ประจำปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓

E-mail: wanna.jiraporn90@gmail.com

บทสรุป

โครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนในเลโซโท เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรเลโซโท ด้านการพัฒนาเกษตรอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานการประยุกต์ใช้หลัก SEP โดยได้รับการพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ในระยะแรกตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๔ และเริ่มดำเนินโครงการฯ ระยะที่ ๒ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ จนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันโครงการฯ ในระยะที่ ๒ ได้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องโดยมีอาสาสมัครเพื่อนไทย (Friends from Thailand) เป็นตัวแทนปฏิบัติงาน ณ ศูนย์เรียนรู้ Koete เขต Matsieng กรุง Maseru ราชอาณาจักรเลโซโท โดยอาสาสมัครฯ รุ่นที่ ๒ ได้รายงานตัวเพื่อเข้ารับหน้าที่ ณ ราชอาณาจักรเลโซโท ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาการเกษตร (Agriculture Development) ร่วมกับบุคลากรชาวบาโซโท (Basotho) จนถึงเดือนเมษายน ปี ๒๕๖๓ และกลับมาปฏิบัติงานในประเทศไทยตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน ปี ๒๕๖๓ ตามที่กรมความร่วมมือระหว่างประเทศได้พิจารณาถึงสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา หรือ COVID-19 ที่มีความรุนแรงและขยายพื้นที่เพิ่มขึ้น

ตลอดระยะเวลา ๖ เดือน ที่อาสาสมัครฯ ปฏิบัติงาน ณ ราชอาณาจักรเลโซโท ได้มีการลงพื้นที่ดำเนินงานโครงการฯ ร่วมกับบุคลากรเลโซโทอย่างต่อเนื่อง ทั้งงานในส่วนของการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ เช่น การจัดทำแผนการผลิตพืช (Production plan) การจัดทำตารางการทำงาน (Working plan) ให้แก่คนงานภายในศูนย์ฯ การจัดทำบันทึกรายรับ - รายจ่ายของศูนย์ฯ การจัดทำแปลงสาธิตการเพาะปลูกพืชผสมผสาน การตรวจสอบและติดตามงานซ่อมบำรุงระบบน้ำทางการเกษตรและอาคารสำนักงาน การบริหารจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวทั้งด้านขายสินค้าและการตลาด รวมถึงดำเนินการด้านการถ่ายทอดความรู้เรื่องการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสู่บุคลากรทั้งในส่วนราชการและประชาชนทั่วไป ต่อมาได้กลับมาปฏิบัติงานในประเทศไทย โดยการจัดทำคลิปวิดีโอเพื่อเป็นสื่อในการเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตรสู่ชาวบาโซโท อนึ่ง สื่อที่อาสาสมัครฯ จัดทำขึ้นจะเกิดประโยชน์สูงสุดเมื่อมีการเผยแพร่เป็นภาษาถิ่น คือ เซโซโท (Sesotho) ข้าพเจ้าจึงอยากเสนอให้มีการแปลภาษาก่อนเผยแพร่สู่ชาวบาโซโท

จิราภรณ์ วันนระ
อาสาสมัครเพื่อนไทย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทสรุป	
สารบัญ	
บทที่	
๑. บทนำ	๑
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๓
๑.๓ เป้าหมาย	๓
๑.๔ พื้นที่ดำเนินการ	๓
๑.๕ รูปแบบและวิธีการดำเนินงาน	๘
๑.๖ ระยะเวลาการดำเนินงาน	๑๒
๑.๗ แผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติงาน	๑๒
๑.๘ คณะทำงานและที่ปรึกษา	๑๗
๒. การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรภายในโครงการฯ	๑๕
๒.๑ การใช้ประโยชน์และการจัดการที่ดิน	๑๕
๒.๒ ปัญหาด้านการจัดการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๒๒
๒.๓ การบริหารจัดการ โครงการ โดยหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง	๒๓
๒.๔ สถานการณ์การบริหารจัดการที่ดินภายในโครงการ	๒๕
๓. ผลการดำเนินงานโครงการโดยอาสาสมัครเพื่อนไทยประจำปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓	๒๖
๓.๑ ผลการดำเนินงาน ณ ราชอาณาจักรเลโซโท	๒๖
๓.๒ ผลการดำเนินงาน ณ ราชอาณาจักรไทย	๓๒
๔. การวิเคราะห์การดำเนินงานในพื้นที่ ปัญหาอุปสรรค	๓๓
๕. ข้อเสนอแนะต่อกรมความร่วมมือฯ	๓๔
๖. เอกสารอ้างอิง	๓๖

๑. บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมและดำเนินงานด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เป็นพันธกิจหนึ่งในภารกิจสำคัญของกระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (Thailand International Cooperation Agency หรือ TICA) เป็นหน่วยงานหลักในการดูแลรับผิดชอบภารกิจดังกล่าว

TICA ได้เริ่มเผยแพร่และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy หรือ SEP) ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในต่างประเทศมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ (ค.ศ. ๒๐๐๓)

ต่อมาเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติได้รับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ และไทยได้เสนอหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางหนึ่งในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals หรือ SDGs) โดยเน้นเป้าหมายที่ ๑๗ (Partnership for the Goals) เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายอีก ๑๖ ข้อ ภายใต้นโยบาย SEP for SDGs Partnership

แผนภาพแสดงนโยบาย SEP for SDGs Partnership โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA)

นโยบายดังกล่าวสอดคล้องกับ ๑) แผนแม่บทด้านการต่างประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ในประเด็นสำคัญทั้ง ๕ ด้าน คือ มีความมั่นคง (Security) มีความมั่งคั่งยั่งยืน (Sustainability) มีมาตรฐานสากล (Standard) มีสถานะและเกียรติภูมิ (Status) และ มีพลัง (Synergy) โดยเฉพาะด้าน ความมั่งคั่งยั่งยืน ข้อ ๑๓ เสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนและการเป็นศูนย์กลางองค์ความรู้เพื่อการพัฒนา อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา และ ๓) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ข้อ ๔.๔.๓ การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

ร่างแผนแม่บทด้านการต่างประเทศ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580

คือ แผนกำหนดแนวทางของกระทรวงฯ ใช้ในการขับเคลื่อนงานด้านการต่างประเทศ อย่างเป็นเอกภาพและบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี มุ่งให้ไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

วิสัยทัศน์ การต่างประเทศไทยมีพลวัต และเอกภาพ ช่วยขับเคลื่อนให้ไทย เป็นประเทศพัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

มี 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ หรือ "5S / 5มี"

- SECURITY: มีความมั่นคง**
- SUSTAINABILITY: มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน**
- STANDARD: มีมาตรฐานสากล**
- STATUS: มีสถานะและเกียรติภูมิ**
- SYNERGY: มีพลัง**

การต่างประเทศ 5S/5มี

TICA Thailand International Cooperation Agency, Ministry of Foreign Affairs

แผนภาพแสดงยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA)

๑.๒ วัตถุประสงค์

โครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ณ ราชอาณาจักรเลโซโท ระยะที่ ๒ เป็นการต่อยอดจากโครงการเดียวกันจาก ระยะที่ ๑ (ดำเนินการระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๕ – ๒๕๕๔) ซึ่งเป็นการตอบสนองต่อคำขอของรัฐบาลเลโซโทเพื่อขยายผลจากโครงการฯ ระยะที่ ๑ และสอดคล้องกับนโยบายส่งเสริม SEP for SDGs for Partnership ของกระทรวงการต่างประเทศ

๑.๓ เป้าหมาย

เพื่อเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการที่ดินเพื่อการเกษตรสำหรับเป็นทางเลือกในการพัฒนาไปสู่การเกษตรที่ยั่งยืนในราชอาณาจักรเลโซโท โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเป็น ๒ ส่วน คือ

- ๑) ศึกษาและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ฯ เดิมที่เคยสร้างจาก โครงการฯ ระยะที่ ๑ ให้สามารถใช้เป็นสถานที่สำหรับถ่ายทอดองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) สู่ชุมชนและเกษตรกรได้
- ๒) จัดการอบรมเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในพื้นที่และเกษตรกรเลโซโทที่มีศักยภาพในลักษณะ Train the Trainers เพื่อถ่ายทอดความรู้ในชุมชนได้เมื่ออาสาสมัครไม่ได้อยู่ในพื้นที่แล้ว

๑.๔ พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์การเรียนรู้ Koete ตั้งอยู่บนที่ดินส่วนพระองค์ของสมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ (King Letsie III) มีพื้นที่ประมาณ ๓๖ ไร่ ในเขต Matsieng เมือง Maseru พื้นที่ภายในโครงการฯ เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำเกษตร (เป็นพื้นที่เปิด ไม่มีรั้วกั้น) อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ ๑,๘๐๐ เมตร รายล้อมไปด้วยภูเขาหัวตัด (Table Mountain) ที่มีอากาศหนาวเย็นเกือบตลอดทั้งปี จะมีหิมะปกคลุมในฤดูหนาวแล้วละลายเป็นน้ำใต้ดินที่ชาวบ้านใช้ในการอุปโภคบริโภค

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ Koete และพื้นที่ชุมชนเขต Matsieng

๑.๔.๑ ข้อมูลพื้นฐานของเขต Matsieng

๑.๔.๑.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้อยู่อาศัยและประชากรในเขต Matsieng

จำนวนผู้อยู่อาศัย	๒๗,๐๑๐ คน (ข้อมูลปี ๒๕๔๕)
กลุ่มชาติพันธุ์	บาโซโท (Basotho)
ภาษา	เซโซโท (Sesotho) และ อังกฤษ (English)
ศาสนา	คริสต์
สกุลเงิน	Maloti (LSL) และ Rand (ZAR)

๑.๔.๑.๒ ข้อมูลทางภูมิศาสตร์เขต Matsieng

พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด: -๒๕.๖๑๗ (South) ลองจิจูด: ๒๗.๕๖๗ (East)

ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล ๑,๗๕๘ เมตร

สภาพอากาศ แบบหนาวชื้นภาคพื้นทวีป (Continental climate) มี ๔ ฤดู คือ ฤดูร้อน (Summer) ฤดูใบไม้ร่วง (Autumn) ฤดูหนาว (Winter) และฤดูใบไม้ผลิ (Spring)

ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๒ ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ในพื้นที่เขต Matsieng เมือง Maseru มีข้อมูลสภาพอากาศดังนี้

ปี พ.ศ.		๒๕๖๒						๒๕๖๓					
		พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
ฤดู		ร้อน (Summer)			ใบไม้ร่วง (Autumn)			หนาว (Winter)			ใบไม้ผลิ (Spring)		
ฝน	จำนวน (วัน)	๓	๘	๑๐	๑๓	๑๕	๘	๑	๒	๒	๒	๖	๑๖
	ปริมาณ(มม.)	๒๘.๕	๗๑.๒	๑๑๑.๐	๑๔๑.๒	๑๕๓.๘	๑๐๓.๖	๒๐	๐.๑	๐.๔	๐.๔	๒.๐	๒๐.๐
หิมะ	จำนวน (วัน)	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๐
	ปริมาณ(มม.)	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐.๑	๐	๐	๐	๐
อุณหภูมิ	สูงสุด (°C)	๘	๑๐	๑๐	๓๕	๒๐	๒๘	๒๕	๒๖	๒๔	๒๘	๓๑	๓๖
	ต่ำสุด (°C)	๓๘	๓๗	๓๖	๑๒	๖	๒	-๕	-๕	-๑๐	-๕	-๔	๐
ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		๔๐	๕๓	๕๔	๕๕	๕๖	๕๕	๔๔	๔๖	๔๑	๓๖	๒๕	๔๑

ตารางแสดงสภาพอากาศของเขต Matsieng เมือง Maseru ราชอาณาจักรเลโซโท

๑.๔.๑.๓ ข้อมูลทางการเดินทาง

เขต Matsieng อยู่ห่างจากเมือง Maseru มาทางทิศใต้ เป็นระยะทาง ๔๓ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข A2 ผ่านสนามบิน Moshoeshoe I (Moshoeshoe I International Airport) แล้วเลี้ยวซ้ายที่แยก Lower Qeme เข้าถนนสายรองผ่าน Mahloenyeng จนถึง Matsieng

- เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๕๐ นาที
- เดินทางโดยรถโดยสารสาธารณะ (รถตู้ประจำทาง Maseru-Matsieng หรือ Maseru-Morija) ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๒-๓ ชั่วโมง

หมายเหตุ การเดินทางระยะสั้นทั้งภายในและระหว่างหมู่บ้านสามารถเดินทางด้วยรถตู้ประจำทางและ TAXI (รถยนต์ประจำทางมีลักษณะคล้ายรถ TAXI แต่จอดรับผู้โดยสารตลอดทางจนกว่าที่นั่งจะเต็มจนไม่สามารถนั่งเบียดกันได้)

๑.๔.๑.๔ ระบบสาธารณูปโภค (Public utilities)

ระบบไฟฟ้า ระบบไฟฟ้ามีบริการอย่างทั่วถึง ใช้วิธีซื้อไฟฟ้าก่อนใช้งาน (Pre-paid)

ระบบประปา ระบบน้ำประปามีใช้ทั่วไปแต่ยังไม่เข้าถึงทุกครัวเรือน บ้านที่อยู่รวมกันในลักษณะบ้านเช่าคล้ายห้องแถวจะใช้น้ำประปาร่วมกัน และจะมีจุดให้บริการน้ำประปาสาธารณะสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคตามหมู่บ้านและริมถนนสายหลักเป็นระยะ

โทรคมนาคม ระบบโทรศัพท์ใช้สัญญาณผ่านระบบดาวเทียม (DSTV) ใช้สัญญาณโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตในโครงข่าย VODACOM และ ECONET ผ่านระบบ 3G ประชาชนใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Smart phone) มากกว่า ๘๐% รหัสประเทศของเลโซโท คือ +๒๖๖

ถนน ถนนสายหลักเป็นถนนลาดยาง ยกเว้นถนนเข้าหมู่บ้านที่เป็นทางหิน ดิน หรือลูกรัง

๑.๔.๑.๕ สาธารณูปการ (Public facilities)

สถานที่ราชการ มีสำนักงานเขตตั้งอยู่บริเวณพระราชวังเขต Matsieng มีที่ทำการไปรษณีย์ และการประปา ตั้งอยู่ใน Morija

สถานศึกษา มีโรงเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตั้งอยู่ภายในเขต Matsieng และ Morija อีกทั้งยังมีมหาวิทยาลัย (National University of Lesotho) ที่มีการเรียนการสอนด้านการเกษตรอยู่ในเมืองใกล้เคียง

ศาสนสถาน มี Morija church ที่เป็นโบสถ์เก่าแก่และยังเป็นโบสถ์แห่งแรกของราชอาณาจักรเลโซโท ซึ่งเป็นสถานที่สำคัญที่ผู้นับถือศาสนาคริสต์จะมาประกอบพิธีกรรมทางศาสนาด้วยกันทุกวันอาทิตย์

ศิลปะ/วัฒนธรรม มีพิพิธภัณฑ์ (Royal Archives, Museum and Information Centre) ตั้งอยู่ใกล้พระราชวังในเขต Matsieng และมีพิพิธภัณฑ์จัดแสดงประวัติความเป็นมาของเผ่าโซโท ณ Morija Museum

สถานพยาบาล มีโรงพยาบาล Scott hospital ที่ได้รับทุนจากชาวอเมริกันในการก่อสร้าง ปัจจุบันโรงพยาบาลแห่งนี้เป็นที่ตั้งสถานพยาบาลที่ให้บริการทางการแพทย์และเป็นศูนย์การศึกษาพยาบาล ตั้งอยู่ใน Morija

สวนสาธารณะ ในเขต Matsieng มีพื้นที่หน้าพระราชวังในการรวมตัวทำกิจกรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ออกกำลังกาย ใช้เป็นตลาดนัดในการค้าขายสินค้าอุปโภค บริโภค และจะเดินทางไปใช้อ่างเก็บน้ำที่ Morija เป็นสถานที่ในการพักผ่อนหย่อนใจ และสันตนาการอื่น ๆ

ความปลอดภัย พื้นที่ในเขต Matsieng มีเจ้าหน้าที่ทหารประจำพระราชวังคอยดูแลความเรียบร้อย และจะมีการขับรถออกตรวจตราเป็นช่วง ๆ ส่วนสถานีตำรวจจะตั้งอยู่ในเขต Morija

๑.๔.๒ ลักษณะทางกายภาพของศูนย์เรียนรู้ Koete

ศูนย์เรียนรู้ Koete ตั้งอยู่เขตส่วนพระองค์ในสมเด็จพระราชาธิบดีเลตซีที่ ๓ (KING LETSIE III) พื้นที่ประมาณ ๓๖ ไร่ พื้นที่ภายในโครงการออกเป็น ๕ ส่วนหลัก ๆ ดังนี้

แผนที่แสดงบริเวณ โดยรอบศูนย์เรียนรู้ Koete project

๑) พื้นที่อาคารสำนักงานที่ทำการโครงการฯ พื้นที่ส่วนนี้ประกอบไปด้วยอาคารสำนักงานและแปลงปลูกขนาดเล็กที่ใช้เป็นแปลงสาธิตการปลูกพืชผสมผสานและสถานีถ่ายทอดองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒) บ่อเก็บน้ำ เป็นบ่อน้ำขนาดกลางที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ภายในโครงการฯ ได้

๓) พื้นที่ปลูกไม้ป่าเพื่อใช้เป็นแนวกันลม ประกอบไปด้วยป่าสนและป่าไผ่ เป็นพื้นที่ที่ใช้เป็นแนวกันลมและชะเป็นรั้วกันระหว่างแปลงไม้ผลและพื้นที่นอกโครงการฯ

๔) พื้นที่เพาะปลูกในเขตชลประทาน โดยแบ่งเป็นพื้นที่ปลูกไม้ผล ได้แก่ แอปเปิ้ล พืช พลัม แพร์ และพื้นที่สำหรับปลูกพืชไร่ ได้แก่ กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก แครอท ผักกาดหิน บีทรูท ฯลฯ

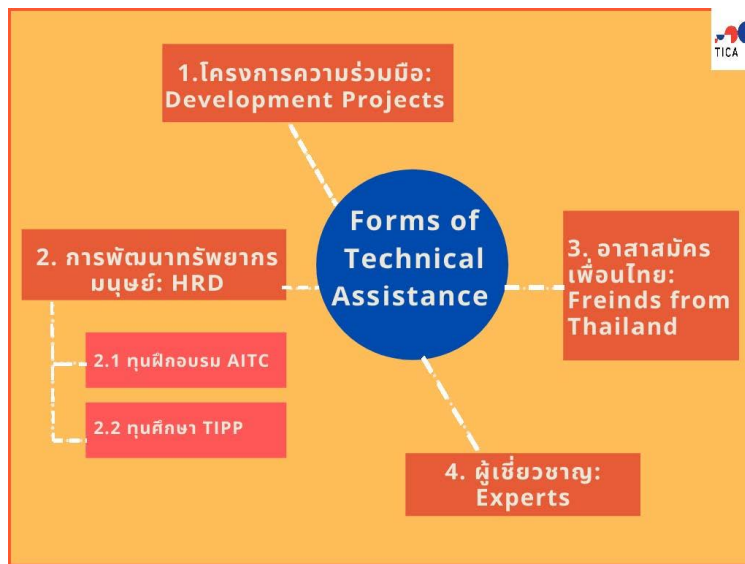
๕) พื้นที่เพาะปลูกนอกเขตชลประทาน โดยแบ่งเป็นพื้นที่ปลูกไม้ผล ได้แก่ แอปเปิ้ล พืช พลัม แพร์ และพื้นที่สำหรับปลูกพืชไร่ ได้แก่ ข้าวโพด ถั่ว หอม กระเทียม

๖) โรงเรือน (Greenhouse) เป็นโรงเรือนชั่วคราวที่ใช้สำหรับศึกษาการเพาะปลูกพืชอวบน้ำ เช่น แดงกวา ผักกาดหอม ผักสลัด มะเขือเทศ พริกหวาน

๑.๕ รูปแบบและวิธีการดำเนินงาน

๑.๕.๑ รูปแบบการดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างไทยและเลโซโท

ในส่วนของการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ ที่มีกรมความร่วมมือเป็นแกนหลัก รูปแบบการดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาของไทยปัจจุบันมี ๔ รูปแบบหลัก คือ

แผนภาพแสดงรูปแบบการดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาของประเทศไทย โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA)

โครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนในเลโซโท (ระยะที่ ๒) ได้นำรูปแบบการดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนามาใช้ ๓ รูปแบบ คือ

๑) โครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนา: ซึ่งถือเป็นการดำเนิน โครงการที่มีกระบวนการครอบคลุมองค์ประกอบหลักของการพัฒนาในทุกด้าน ได้แก่ การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี การสนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์ การจัดส่งผู้เชี่ยวชาญและอาสาสมัครภายใต้โครงการ รวมถึงการก่อสร้างหรือพัฒนาอาคารสถานที่

ซึ่งคณะผู้แทนไทยเดินทางลงพื้นที่ในเลโซโท เมื่อวันที่ ๘-๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อหารือกับฝ่ายเลโซโทเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนิน โครงการฯ โดยฝ่ายเลโซโทได้เสนอสำหรับการดำเนิน โครงการฯ ระยะที่ ๒ ดังนี้

- 1) การจัดทำระบบชลประทาน
- 2) เทคนิคการเพาะเมล็ดพันธุ์
- 3) การส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ
- 4) การฝึกอบรมระยะสั้นให้แก่เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

๒) การจัดส่งอาสาสมัครเพื่อนไทย (Friends from Thailand) : เพื่อไปปฏิบัติงาน ณ ราชอาณาจักรเลโซโท โดย
 กรมความร่วมมือฯ ได้ส่งอาสาสมัครเพื่อนไทยภายใต้โครงการฯ (ระยะที่ ๒) ไปปฏิบัติงานที่เลโซโท จำนวน ๒ รุ่น มี
 ระยะเวลาปฏิบัติงานรุ่นละ ๑ ปี ดังนี้

รุ่นที่	อาสาสมัคร	ช่วงเวลาปฏิบัติงาน	หมายเหตุ
๑	นายภัทรพงศ์ อินชนะ	พฤศจิกายน ๒๕๖๑ –	ปฏิบัติงานครบวาระ
	นางสาววิริสา พรศักดิ์สิทธิ์	พฤศจิกายน ๒๕๖๒	
๒	นางสาวจิราภรณ์ วันนะ	พฤศจิกายน ๒๕๖๒ -	เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ ไวรัส COVID-19 กรมความร่วมมือฯ จึงได้ให้ อาสาสมัครทั้ง ๒ คนดังกล่าว เดินทางกลับ ประเทศไทยเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓
	นางสาวดวงกมล ทองถาวร	พฤศจิกายน ๒๕๖๓	

๓) การจัดส่งผู้เชี่ยวชาญ : ตามคำขอเพื่อไปปฏิบัติงานภายใต้โครงการฯ ณ ราชอาณาจักรเลโซโท ดังนี้

วันที่	ผู้ดำเนินงาน	กิจกรรม/ข้อเสนอแนะ
๕-๑๔ กันยายน ๒๕๖๑	- คณะผู้แทน - ผู้เชี่ยวชาญ	สำรวจพื้นที่ เก็บข้อมูล และหารือกับฝ่ายเลโซโท
๑๓-๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒	- คณะผู้แทน - ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการ น้ำ (กรมชลประทาน) - ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการ หลังเก็บเกี่ยว (สนง. มาตรฐานสินค้าเกษตรและ อาหารแห่งชาติ) - ผู้แทนจากสำนักงาน กปร.	- สำรวจพื้นที่/จัดเก็บข้อมูล และจัดทำกรอบแผนการดำเนิน โครงการ (Logical Framework) ระยะเวลาโครงการ ๓ ปี (ต.ค. ๒๕๖๑-ก.ย. ๒๕๖๔) โดยผู้เชี่ยวชาญขอให้ฝ่ายเลโซโท ดำเนินการ - ซ่อมบำรุงระบบชลประทานและเปลี่ยนแท็งก์น้ำที่ศูนย์สาธิต Kotete - จัดหาผู้จัดการ โครงการ (Project Manager) ผู้รับผิดชอบระบบ ชลประทานของศูนย์ฯ และคนงานสำหรับดูแลแปลงผักผลไม้ - จัดทำแผนการผลิต (product plan) รวมทั้งบันทึกรายรับ/ รายจ่ายของศูนย์ฯ

๑.๕.๒ วิธีการดำเนินโครงการ

โครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนในเลโซโท (ระยะที่ ๒) ดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาภายใต้ความร่วมมือทวิภาคี คือ เป็นความร่วมมือระหว่างไทยและราชอาณาจักรเลโซโท โดยใช้งบประมาณรัฐบาลไทยในการดำเนินงานโครงการ โดยมีกลไกในการดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ดังนี้

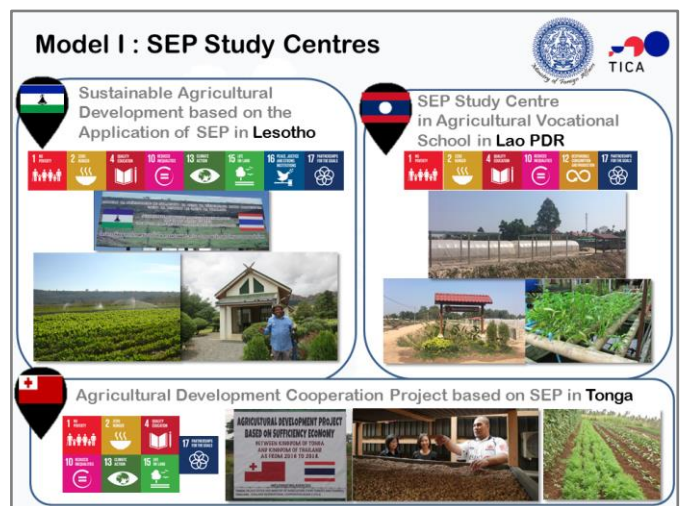

ปัจจุบันรัฐบาลไทยได้จัดทำแผนงานความร่วมมือเพื่อพัฒนาระยะ ๓ ปี กับประเทศต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงาน ติดตามและประเมินผล ที่ต่อเนื่องโครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนในเลโซโท (ระยะที่ ๒) จึงมีแผนการดำเนินโครงการระหว่าง พ.ย. ๒๕๖๑ ถึง พ.ย. ๒๕๖๔ โดยเน้นการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP Learning Center) และการพัฒนาชุมชนยั่งยืนต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP Model Community) เป็นหลัก

แผนภาพแสดงกลไกการดำเนินงานความร่วมมือเพื่อพัฒนาระหว่างประเทศ โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA)

๑.๕.๒.๑ การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP Learning Center)

มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาศูนย์รวมข้อมูลและแหล่งเรียนรู้เชิงปฏิบัติที่นำเสนอเทคนิคและวิชาการสมัยใหม่ซึ่งได้ผ่านการประยุกต์และทดลองใช้ว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่ ควบคู่กับการถ่ายทอดกระบวนการคิดและตัดสินใจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดแทรกอยู่ในฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนโดยรอบและผู้สนใจจากภาคส่วนต่าง ๆ สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้และต่อยอดได้อย่างเหมาะสม ยั่งยืนและเกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม

ภาพตัวอย่างศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP Learning Center) โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA)

๑.๕.๒.๒ การพัฒนาชุมชนยั่งยืนต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP Model Community)

มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาชุมชนในพื้นที่ให้เป็นชุมชนต้นแบบของการบริหารจัดการตนเองที่ครอบคลุม มีส่วนร่วมและยั่งยืน โดยเริ่มจากการสร้างความพอเพียงและพึ่งพาตนเองได้ในระดับบุคคล/ครัวเรือน ก่อนขยายผลสู่การรวมกลุ่ม และการพัฒนาเป็นชุมชนที่มีความยั่งยืนในทั้ง ๔ มิติ คือ สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางตามบริบททางภูมิสังคมของพื้นที่นั้น ๆ

จากโครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนในเลโซโท (ระยะที่ ๑) มีเกษตรกรเลโซโทให้ความสนใจและนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ดังตัวอย่าง

SEP Study Centre : Lesotho

Ministry of Foreign Affairs TICA

1 NO POVERTY 2 ZERO HUNGER 4 QUALITY EDUCATION 10 REDUCED INEQUALITIES 13 CLIMATE ACTION 15 LIFE ON LAND 16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS 17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

Mr. Bokans Petse Cyprianus, a young accountant who has applied knowledge gained from the SEP Study Centre in Lesotho to his farming

ภาพเกษตรกรต้นแบบที่นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้และพัฒนาสู่การเป็น SEP Model Community โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (TICA)

๑.๖ ระยะเวลาการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนในเลโซโท (ระยะที่ ๒) ใช้ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๓ ปี ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยอาสาสมัครเพื่อนไทย รุ่นที่ ๒ จะเข้ารับหน้าที่เพื่อปฏิบัติงาน ณ ราชอาณาจักรเลโซโทตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึง วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

๑.๗ แผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติงาน

เนื่องด้วยโครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนในเลโซโท (ระยะที่ ๒) มีแผนการดำเนินงานโดยมุ่งเน้นการปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP Learning Center) และการถ่ายทอดความรู้สู่การพัฒนาชุมชนยั่งยืนต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP Model Community) เป็นหลัก อาสาสมัครเพื่อนไทย รุ่นที่ ๒ จึงมีแผนการดำเนินงานระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ ดังนี้

- การจัดทำแผนการผลิตพืชเศรษฐกิจ ผักตามฤดูกาล
- การวางแผนงานซ่อมบำรุงระบบน้ำ
- แนะนำการบันทึกรายรับ – รายจ่ายของศูนย์เรียนรู้ Koete
- การจัดทำแผนงานและรายละเอียดสำหรับเตรียมการถ่ายทอดความรู้/เผยแพร่ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อใช้เผยแพร่ในพื้นที่เขตศูนย์เรียนรู้ Koete อาทิ การจัดแปลงสาธิตการเพาะปลูกพืชผสมผสาน
- การจัดตั้งฐานการเรียนรู้การเกษตร
- การอบรมเตรียมความพร้อมให้แก่เกษตรกรเลโซโทที่มีศักยภาพในลักษณะ Train the Trainers เพื่อถ่ายทอดความรู้ในชุมชนได้เมื่ออาสาสมัครไม่ได้อยู่ในพื้นที่แล้ว

๑.๗.๑ แผนการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์	แผนการดำเนินงาน	๒๕๖๒		๒๕๖๓										หมายเหตุ		
		พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		พ.ย.	
ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP Learning Center)	การจัดทำแผนการผลิตพืชเศรษฐกิจ ผักตามฤดูกาล	✓														
	การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป		✓	✓	✓	✓	✓									
	การติดตามงานซ่อมบำรุงระบบน้ำ		✓	✓	✓											
	แนะนำการบันทึกรายรับ – รายจ่ายของศูนย์เรียนรู้ Koete		✓	✓												
	การจัดตั้งฐานการเรียนรู้ฯ							✓	✓	✓	✓	✓				
การถ่ายทอดความรู้สู่การพัฒนาชุมชนยั่งยืนต้นแบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP Model Community)	การจัดทำแผนงานและรายละเอียดสำหรับเตรียมการถ่ายทอดความรู้/เผยแพร่ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อใช้เผยแพร่ในพื้นที่เขตศูนย์เรียนรู้ Koete					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
	การอบรมเตรียมความพร้อมให้แก่เกษตรกรเลโซโทที่มีศักยภาพในลักษณะ Train the Trainers เพื่อถ่ายทอดความรู้ในชุมชนได้เมื่ออาสาสมัครไม่ได้อยู่ในพื้นที่แล้ว													✓	✓	

๑.๓.๒ แผนปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์	แผนการดำเนินงาน	แผนการปฏิบัติงาน	๒๕๖๒		๒๕๖๓										หมายเหตุ		
			พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		พ.ย.	
ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP Learning Center)	การจัดทำแผนการผลิตพืชเศรษฐกิจ	ประชุมวางแผนการผลิตฯ ร่วมกับบุคลากรเลโซโท	✓			✓				✓			✓			✓	
		ประสานงานและติดตามการดำเนินงานตามแผนการผลิตฯ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
	การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป	ประชุมวางแผนนโยบายการจำหน่ายผลผลิตฯ		✓	✓												
		กำหนดมาตรฐานสินค้าและบรรจุภัณฑ์ร่วมกับบุคลากรเลโซโท		✓	✓												
		ประสานงานหาช่องทางการตลาดสำหรับกระจายสินค้า		✓	✓	✓	✓	✓									
		แปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า				✓	✓	✓	✓								
	การวางแผนงานซ่อมบำรุงระบบน้ำ	ประชุมติดตามการดำเนินงานฯ	✓		✓		✓		✓								
		ประสานงานเพื่อซ่อมระบบน้ำให้แล้วเสร็จ		✓	✓	✓	✓	✓	✓								

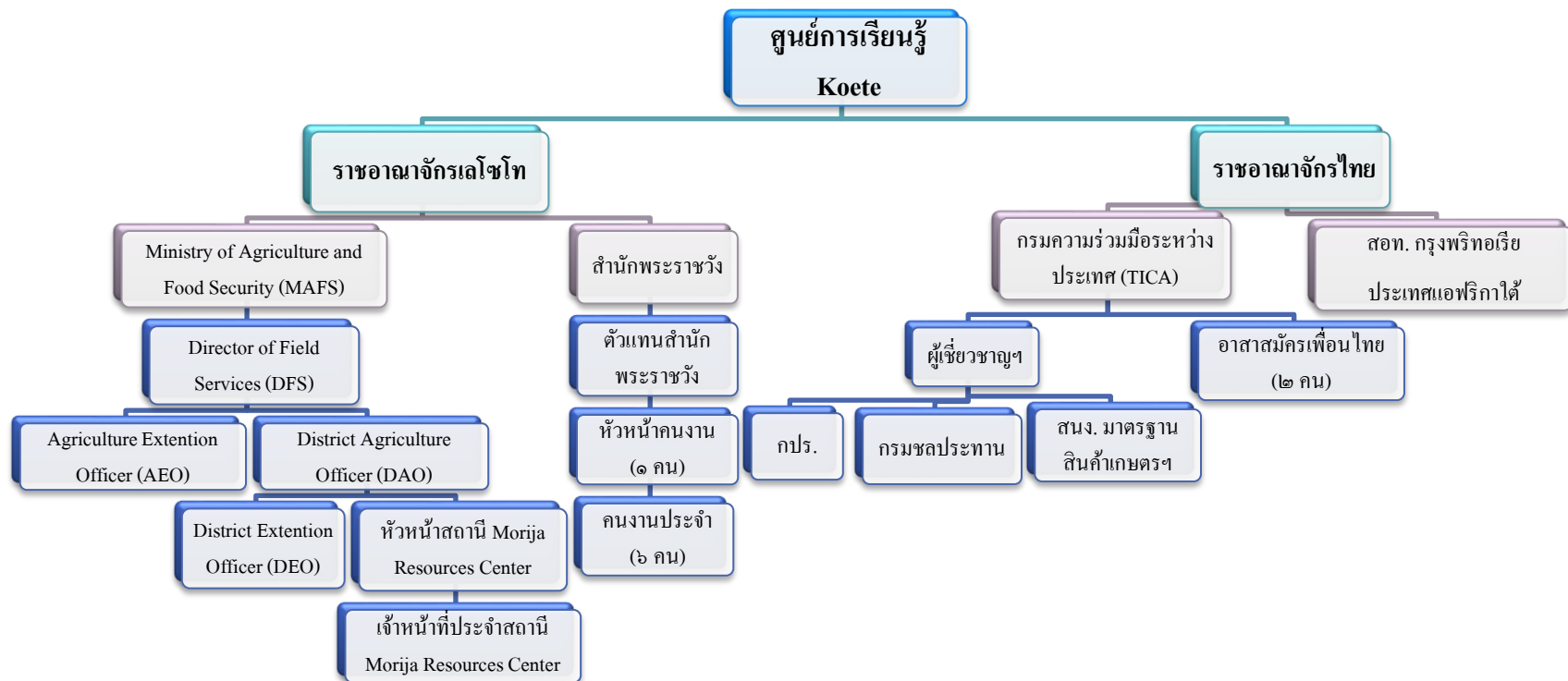
วัตถุประสงค์	แผนการดำเนินงาน	แผนการปฏิบัติงาน	๒๕๖๒		๒๕๖๓										หมายเหตุ			
			พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		พ.ย.		
ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP Learning Center) (ต่อ)	แนะนำการบันทึกรายรับ	จัดทำตัวอย่างบันทึกรายรับ - รายจ่าย		✓	✓	✓												
	- รายจ่ายของศูนย์เรียนรู้ Koete	วิเคราะห์และสรุปข้อมูลการทำบันทึกฯ รายเดือน รายไตรมาส และรายปี ร่วมกับบุคลากรเลโซโท		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
	การจัดตั้งฐานการเรียนรู้ฯ	ศึกษาข้อมูลทรัพยากรและการใช้ประโยชน์ของคนในพื้นที่		✓	✓	✓												
		สำรวจความต้องการพื้นฐานด้านองค์ความรู้เพื่อการทำการเกษตรอย่างยั่งยืน				✓	✓	✓										
		จัดตั้งฐานการเรียนรู้ฯ ให้สอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่และทรัพยากรที่มี								✓	✓	✓	✓					

วัตถุประสงค์	แผนการดำเนินงาน	แผนการปฏิบัติงาน	๒๕๖๒		๒๕๖๓										หมายเหตุ				
			พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.		พ.ย.			
การถ่ายทอด ความรู้สู่การ พัฒนาชุมชน ยั่งยืน ต้นแบบตาม หลักปรัชญา ของ เศรษฐกิจ พอเพียง (SEP Model Community)	การจัดทำแผนงานและ รายละเอียดสำหรับ เตรียมการถ่ายทอดความรู้/ เผยแพร่ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อใช้ เผยแพร่ในพื้นที่เขตศูนย์ เรียนรู้ Koete อาทิ การจัด แปลงสาริตการเพาะปลูก พืชผสมผสาน	จัดตั้งแปลงสาริตการ เพาะปลูกแบบผสมผสาน				✓	✓	✓	✓										
		จัดตั้งสถานีถ่ายทอด ความรู้ตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง																	
		จัดทำสื่อ/สิ่งพิมพ์ เพื่อใช้ ในการเผยแพร่ความรู้ฯ																	
	การอบรมเตรียมความ พร้อมให้แก่เกษตรกรเลโซ โทที่มีศักยภาพในลักษณะ Train the Trainers เพื่อ ถ่ายทอดความรู้ในชุมชน ได้เมื่ออาสาสมัครไม่ได้อยู่ ในพื้นที่แล้ว	จัดทำแผนการอบรมฯ ร่วมกับบุคลากรเลโซโท																	
		จัดอบรมฯ และสร้าง ความเข้าใจให้กับ บุคลากรของศูนย์เรียนรู้ (Train to trainer)																	
		จัดอบรมฯ ให้เกษตรกร ผู้สนใจ/กลุ่มเป้าหมาย โดยให้บุคลากรเป็นผู้ ถ่ายทอดความรู้																	

๑.๘ คณะทำงานและที่ปรึกษา

โครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ณ ราชอาณาจักรเลโซโท มีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นผู้รับผิดชอบ โดยขอภายใต้การบริหารงาน โดยนางชรินทร์ทิพย์ ยศรแสนย์ ผู้อำนวยการส่วนให้ความร่วมมือกับต่างประเทศ ๒ โดยมีคณะผู้เชี่ยวชาญจากสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) กรมชลประทาน และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการดำเนินโครงการฯ มีอาสาสมัครเพื่อนไทยเป็นตัวแทนปฏิบัติงานในศูนย์การเรียนรู้ Koete ราชอาณาจักรเลโซโท โดยมีสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพริทอเรีย ประเทศแอฟริกาใต้ เป็นผู้ประสานงานระหว่างคณะทำงานของไทยและเลโซโท

การดำเนินโครงการฯ ระยะที่ ๒ มีโครงสร้างคณะทำงานดังนี้

๑.๘.๑ รายชื่อคณะทำงานประจำโครงการฯ และข้อมูลการติดต่อ

สังกัด/หน่วยงาน	ชื่อ	เบอร์โทรศัพท์	E-mail
Director of Field Services (DFS)	Mr. Lereko Masopha	+266 58147768	La.masopha@gmail.com
On behalf of Royal palace	Mr. Eddie Mothibi	+266 58845006	
Agriculture Extention Officer (AEO)	Mr. Ramokoatsi	+266 78973484	
Senior Extention Officer - MAFS	Mrs. Karabelo	+266 58415633	
Nutrition Officer - MAFS	Mrs.Mpaki Makara	+266 58905422	makaramo@yahoo.com
District Agriculture Officer (DAO)	Mr. Simon	+266 59058384	
District Extention Agriculture Officer (DEAO)	Mr.Masilo	+266 57106148	
Senior Economic Planner	Mrs. Mankabe	+266 69002056	
หัวหน้าสถานี Morija Resources Center	Mr.Kotso	+266 62620808	
เจ้าหน้าที่ประจำสถานี Morija Resources Center – Technical Crop	Mr. Nkopane	+266 56475584	
เจ้าหน้าที่ประจำสถานี Morija Resources Center – Technical Crop	Mrs. Susan	+266 53913289	
เจ้าหน้าที่ประจำสถานี Morija Resources Center - Irrigation	Mr. Majoale	+266 51640564	
หัวหน้าคนงานประจำศูนย์การเรียนรู้ฯ	Mrs. Maesaya	+266 50123841	

๒. การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรภายในโครงการฯ

๒.๑ การใช้ประโยชน์และการจัดการที่ดิน

ศูนย์การเรียนรู้ Koete มีพื้นที่รวมทั้งโครงการประมาณ ๓๖ ไร่ โดยมีการจัดสรรพื้นที่เพื่อใช้สอยในโครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน (ระยะที่ ๒) เป็นเนื้อที่ประมาณ ๒๕ ไร่ แบ่งออกเป็น ๕ ส่วนหลัก คือ พื้นที่อาคารสำนักงานที่ทำการโครงการฯ พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทาน พื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน พื้นที่ปลูกไม้ป่าเพื่อใช้เป็นแนวกันลม และ โรงเรือน (Greenhouse)

แผนผังการใช้ประโยชน์และการจัดการที่ดินภายในศูนย์เรียนรู้ Koete

๑) พื้นที่อาคารสำนักงานที่ทำการโครงการฯ พื้นที่ส่วนนี้ประกอบไปด้วยอาคารสำนักงานขนาดเล็กและพื้นที่ปลูกพืชผักที่เหมาะสมแก่การจัดทำแปลงสาธิตและสถานีถ่ายทอดองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อาคารสำนักงาน

แปลงสาธิตการปลูกพืชแบบผสมผสาน

ปื๋อหมักจากมูลสัตว์

จัดประชุมประจำสัปดาห์ (Weekly meeting)

ปัจจุบันอาคารสำนักงานเริ่มทรุดโทรมเนื่องจากขาดการซ่อมบำรุงเป็นเวลานาน อาสาสมัครฯ จึงได้ประสานงานกับสำนักพระราชวังเพื่อดำเนินการซ่อมบำรุงระบบน้ำประปาสำหรับใช้ภายในอาคารและห้องน้ำ ส่วนที่เสียหายอื่น ๆ ยังไม่ได้รับการซ่อมบำรุงเนื่องจากขาดงบประมาณ

๒) พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทาน โดยแบ่งเป็นพื้นที่ปลูกไม้ผล ได้แก่ แอปเปิ้ล พืช พลัม แพร์ และพื้นที่สำหรับปลูกพืชไร่ ได้แก่ กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก แครอท ผักกาดหิน บีทรูท ฯลฯ

พื้นที่ปลูกไม้ผลในเขตชลประทาน

พื้นที่ปลูกพืชไร่ในเขตชลประทาน

๓) พื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน โดยแบ่งเป็นพื้นที่ปลูกไม้ผล ได้แก่ แอปเปิ้ล พีช พลัม แพร์ และพื้นที่สำหรับปลูกพืชไร่ ได้แก่ ข้าวโพด ถั่ว หอม กระเทียม

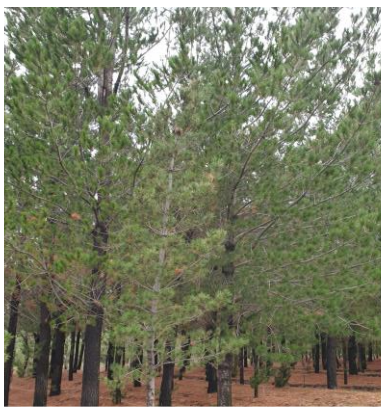

พื้นที่ปลูกไม้ผลนอกเขตชลประทาน

พื้นที่ปลูกพืชไร่นอกเขตชลประทาน

๔) พื้นที่ปลูกไม้ป่าเพื่อใช้เป็นแนวกันลม เป็นพื้นที่กั้นลมที่กั้นระหว่างแปลงไม้ผลและพื้นที่นอกโครงการฯ

แนวกันลม-ป่าสน

แนวกันลม-ป่าไผ่

๕) โรงเรือน (Greenhouse) เป็นโรงเรือนชั่วคราวที่ใช้สำหรับการเพาะปลูกพืชอวบน้ำ เช่น มะเขือเทศ พริกหวาน แดงกวา ผักกาดหอม ผักสลัด

๒.๒ ปัญหาด้านการจัดการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

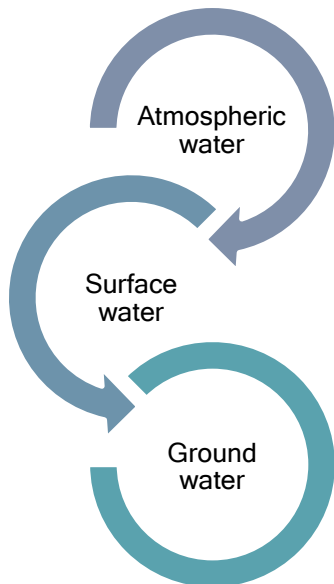
๒.๒.๑ แหล่งน้ำภายในพื้นที่ของโครงการฯ

พื้นที่ภายในศูนย์การเรียนรู้ Koete มีบ่อน้ำเป็นพื้นที่ประมาณ ๒ ไร่ ที่มีน้ำตลอดทั้งปี หากแต่ปัจจุบันยังไม่มี การผันน้ำไปใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

ภาพแสดงตำแหน่งบ่อน้ำภายในบริเวณศูนย์การเรียนรู้ Koete project

๒.๒.๒ แหล่งน้ำนอกพื้นที่โครงการฯ

เนื่องจากราชอาณาจักรเลโซโทเป็นประเทศที่ยังไม่มีระบบชลประทานเพื่อการเกษตร ประกอบกับการมีสภาพภูมิประเทศที่รายล้อมไปด้วยภูเขาหัวตัด (table mountain) ที่มีอากาศหนาวเย็นเกือบตลอดทั้งปี จึงต้องอาศัยแหล่งน้ำตามธรรมชาติในการทำ การเกษตร โดยแบ่งแหล่งน้ำออกเป็น ๓ ประเภท คือ แหล่งน้ำในบรรยากาศ (Atmospheric Water) ได้แก่ หมอก ฝน น้ำค้าง และหิมะ ร้อน แหล่งน้ำผิวดิน (surface water) ที่ส่วนใหญ่จะได้น้ำฝน น้ำค้างหรือหมอกที่ไหลมารวมกันเป็นแอ่งหรือบ่อน้ำ แหล่งน้ำใต้ดิน (ground water) ที่ส่วนใหญ่ได้จากการละลายของหิมะในช่วงฤดู ร้อน น้ำจากแหล่งธรรมชาติเหล่านี้จะไหลจากยอดเขาลงสู่พื้นล่างตามทางน้ำตามธรรมชาติ

ปัจจุบันศูนย์การเรียนรู้ Koete มีระบบน้ำ (Irrigation system) โดยใช้น้ำจากแหล่งน้ำผิวดินบนยอดเขา Matsieng แล้วต่อท่อเป็นระยะทางกว่า ๒ กิโลเมตร โดยอาศัยแรงดึงดูดของโลกเป็นแรงดันน้ำตามธรรมชาติจากภูเขาสูงส่งน้ำมาเก็บในแท่งเก็บบนเนินเขาที่อยู่ต่ำลงมาก่อนจะต่อท่อส่งน้ำเข้าไปใช้ภายในโครงการฯ

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าระยะทางในการวางท่อส่งน้ำที่อยู่ภายนอกโครงการฯ กว่า ๒ กิโลเมตร เป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาการจัดการทรัพยากรน้ำ เนื่องจากมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายส่วน ได้แก่ ระยะทาง สภาพพื้นที่ ชนิดของท่อและแท่งเก็บน้ำ การขาดการซ่อมบำรุง รวมถึงปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรน้ำจากชุมชนโดยรอบ

๒.๓ การบริหารจัดการโครงการโดยหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันโครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ณ ราชอาณาจักรเลโซโท (ระยะที่ ๒) มีการดำเนินงานโดยมีตัวแทนจากสำนักพระราชวังเป็นผู้อำนวยการด้านการบริหารจัดการโครงการฯ และจัดจำหน่ายผลผลิตจากโครงการฯ มีหน่วยงานราชการ ได้แก่ Ministry of Agriculture and Food Security (MAFS) เป็นผู้รับผิดชอบด้านการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อการผลิตเป็นหลัก โดยมีอาสาสมัครเพื่อนไทยเป็นผู้บริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้และเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๑ สำนักพระราชวัง

เนื่องจากโครงการฯ ตั้งอยู่บนที่ดินส่วนพระองค์ในสมเด็จพระราชาธิบดีเลตซี ที่ ๓ การบริหารจัดการที่ดินจึงต้องอยู่ในการดูแลโดยสำนักพระราชวัง ซึ่งปัจจุบันมีท่านราชา Mr. Eddie Mothibi เป็นผู้อำนวยการโครงการฯ โดยจะทำหน้าที่ติดตามการดำเนินงานและช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในโครงการฯ อาทิ การอิกทั้งยังเป็นผู้ประสานงานด้านการตลาดและกระจายผลผลิตอันเป็นผลจากการดำเนินโครงการฯ

ภาพการตรวจติดตามการดำเนินโครงการฯ โดย Mr. Eddie Mothibi (ราชาในสมเด็จพระราชาธิบดีเลตซี ที่ ๓)

๒.๓.๒ Ministry of Agriculture and Food Security (MAFS)

โครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ณ ราชาอาณาจักรเลโซโท (ระยะที่ ๒) นี้มีคณะทำงานจากกระทรวงการเกษตรฯ หรือ MAFS โดยมี Director of Field Services ปัจจุบันดำรงตำแหน่งโดย Mr. Lereko Masopha เป็นผู้รับผิดชอบด้านการบริหารจัดการพื้นที่โครงการฯ เพื่อการผลิตพืชผลทางการเกษตร อิกทั้งยังเป็นผู้ดูแล (counterpart) อาสาสมัครเพื่อนไทย

ภาพการประชุมประจำสัปดาห์เพื่อติดตามการดำเนินโครงการฯ โดยคณะทำงานภายใต้ MAFS

คณะทำงานฯ จะมีหน่วยงานราชการจากหลายภาคส่วนทำงานร่วมกับอาสาสมัครเพื่อนไทยเพื่อกำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงาน ติดตามการทำงานและอำนวยความสะดวกตามความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายผ่านการประชุมประจำสัปดาห์ (Weekly meeting) ซึ่งจะดำเนินงานร่วมกันเป็นอย่างสม่ำเสมอ

๒.๔ สถานการณ์การบริหารจัดการที่ดินภายในโครงการ

ปี ๒๕๖๑ ราชอาณาจักรเลโซโทประสบปัญหาฝนแล้ง (Drought) ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรเป็นอย่างมาก ในปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ มีปริมาณน้ำฝนมากขึ้น อาสาสมัครฯ จึงได้วางแผนการจัดการและการใช้ประโยชน์ที่ดินดังนี้

Crop calendar 2019/2020 for Planting & Harvesting																																													
Plantation	Area (Acre)	Type of plant	2019									2020															Remark																		
			Oct			Nov			Dec			Jan			Feb			Mar			Apr			May				Jun			Jul			Aug			Sep			Oct			Nov		
			E	M	L	E	M	L	E	M	L	E	M	L	E	M	L	E	M	L	E	M	L	E	M	L		E	M	L	E	M	L	E	M	L	E	M	L	E	M	L			
Demonstration Plot	0.35	Green beans				S								H	H	H	H	H																											
Plot 1	0.17	Cabbage										PT		T													H	H	H																
Plot 2	0.24	Cabbage										PT		T													H	H	H																
Plot 3	0.32	Cauliflower																							H	H	H																		
Plot 4	0.30	Carrot										S													H	H	H												Waiting seeds						
Plot 5	0.44	Mustard								S							H	H	H																				Not good						
		Rape							S								H	H	H																				Not good						
		Beet root							S								H	H	H																				Not good						
		Spinach							S								H	H	H																					Not good					
Plot 6	0.44	Butter nut							S															H	H	H																			
Plot 7	0.68	Green peas												P	S									H	H	H												Waiting seeds							
Plot 8	1.35	Maize							S													H	H	H																					
Plot 9	1.04	Garlic															P	S										H	H	H									Waiting seeds						
		Onion																P	S															H	H	H			Waiting seeds						
Greenhouse 1	0.03	Cucumber																																											
		Lettuce																T																											
Greenhouse 2	0.03	Green pepper	S										H	H	H	H																													
		Tomato	S										H	H	H	H	H	H	H																										
Greenhouse 3	0.03	Tomato				S							H	H	H	H	H	H	H	H	H																								
Orchard	0.97	Green beans															P	S	S							H	H	H	H	H															

P = Plough the soil	E=Early
S = Sow seed	M=Mid
T = Transplant	L=Late
H = Harvest	
PT= Plant in tray	

๓. ผลการดำเนินงานโครงการโดยอาสาสมัครเพื่อนไทยประจำปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓

๓.๑ ผลการดำเนินงาน ณ ราชอาณาจักรเลโซโท

อาสาสมัครเพื่อนไทย (รุ่นที่ ๒) ได้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาการเกษตร ณ ราชอาณาจักรเลโซโท เป็นระยะเวลา ๖ เดือน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึง เดือนเมษายน ๒๕๖๓ โดยได้ดำเนินงานร่วมกับบุคลากรเลโซโททั้งสำนักพระราชวังและส่วนราชการ

อาสาสมัครได้ดำเนินงานเพื่อเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการที่ดินเพื่อการเกษตรสำหรับเป็นทางเลือกในการพัฒนาไปสู่การเกษตรที่ยั่งยืนในราชอาณาจักรเลโซโท โดยมุ่งเน้นด้านการผลิตพืชผักเศรษฐกิจเพื่อนำรายได้จากการจำหน่ายมาพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ฯ ให้สามารถใช้เป็นสถานที่สำหรับถ่ายทอดองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) สู่ชุมชนและเกษตรกรได้

๓.๑.๑ การจัดทำแผนการผลิตพืชเศรษฐกิจ ผักตามฤดูกาล

อาสาสมัครฯ มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการวางแผนการผลิตพืชเศรษฐกิจและผักตามฤดูกาล ทั้งในส่วนของการจัดประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่ Senior crop production จากส่วนราชการ การควบคุมการดำเนินงาน และการประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานแต่ละขั้นตอนสำเร็จลุล่วง

ภาพการประชุมวางแผนและติดตามการดำเนินงานด้านการผลิตพืชเศรษฐกิจและผักตามฤดูกาล

ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ณ ราชอาณาจักรเลโซโท อาสาสมัครฯ ได้บริหารจัดการพื้นที่โครงการฯ เพื่อการผลิตและจำหน่ายพืชผักเศรษฐกิจหลายชนิด เช่น พริกหวาน มะเขือเทศ แดงกวา ถั่วแขก และผักกาดหอม มูลค่ากว่า ๖,๕๐๐ มาลูติ และได้ร่วมดำเนินงานด้านการเพาะปลูกข้าวโพด บัตเตอร์นัท บีทรูท แครอท กะหล่ำดอก และกะหล่ำปลี ซึ่งเริ่มจำหน่ายตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ภาพผลผลิตพืชเศรษฐกิจและผักตามฤดูกาล ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ - พฤษภาคม ๒๕๖๓

๓.๑.๒ การวางแผนงานซ่อมบำรุงระบบน้ำ

อาสาสมัครฯ ได้ร่วมสำรวจเส้นทางของระบบส่งน้ำจากแหล่งกักเก็บน้ำผ่านระบบท่อจนถึงระบบน้ำที่ใช้ทางการเกษตรของโครงการฯ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ District Irrigation Officer และเจ้าหน้าที่จาก Morija Resources Center ส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาสาเหตุของปัญหา วางแผนการดำเนินงาน และติดตามการดำเนินงานซ่อมบำรุง

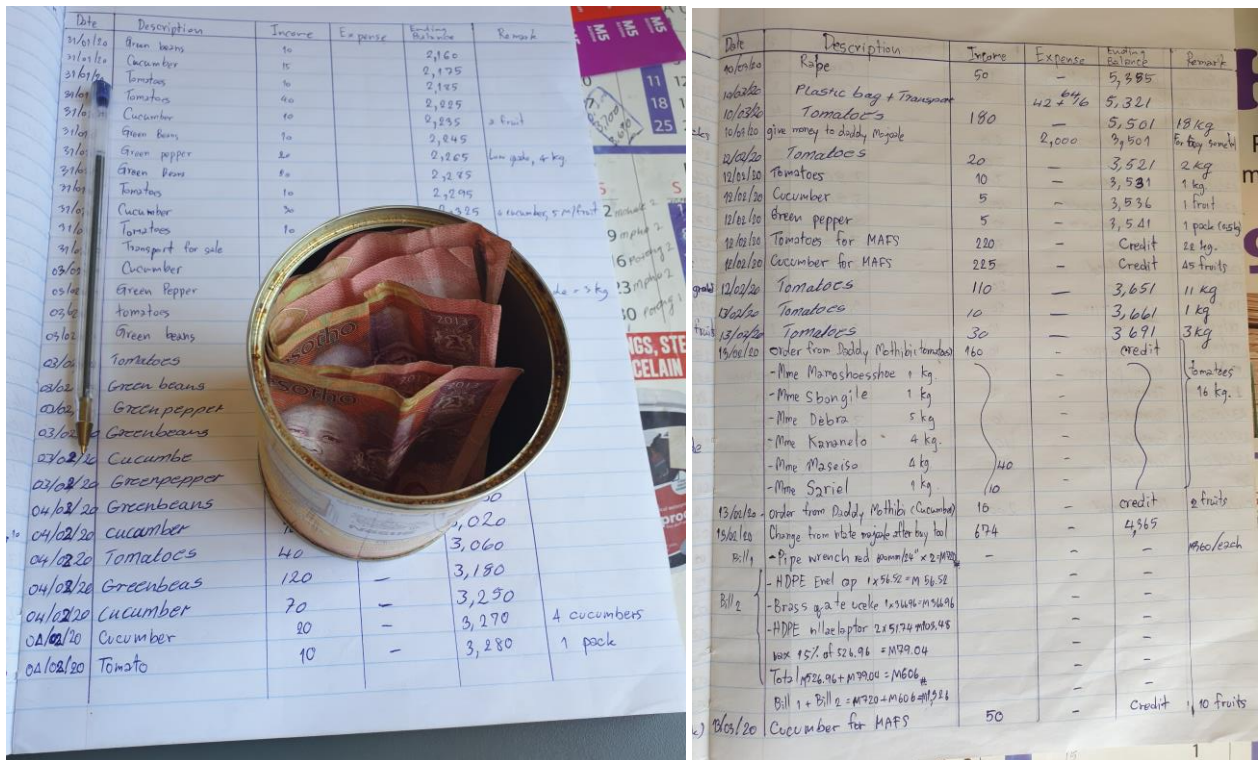
ภาพการสำรวจสาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับระบบน้ำ การวางแผนดำเนินงาน และการซ่อมบำรุง

ปัจจุบันงานในส่วนการซ่อมบำรุงระบบน้ำประสบปัญหาการขาดงบประมาณในการดำเนินการ จึงต้องรอรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตของโครงการฯ ในการบริหารจัดการและต้องดำเนินการซ่อมบำรุงตามงบประมาณที่มี

๓.๑.๓ แนะนำการบันทึกรายรับ - รายจ่ายของศูนย์เรียนรู้ Koete

โครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน ณ ราชอาณาจักรเลโซโท (ระยะที่ ๒) ขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยมีสำนักพระราชวังเป็นผู้สนับสนุนค่าแรงของผู้ช่วยผู้จัดการฟาร์ม (๑ คน) และคนงานประจำ (๖ คน) และสนับสนุนแรงงานในการตัดแต่งสวนและหญ้าบริเวณอาคารสำนักงาน มีส่วนราชการ อาทิ กระทรวงเกษตรฯ (MAFS) สำนักงานเกษตรจังหวัดมาเซรู และ Morija Resources Center สนับสนุนเมล็ดพันธุ์และปัจจัยการผลิตอื่นๆ รวมถึงการส่งบุคลากรเข้ามาช่วยดำเนินงานบ้างเป็นครั้งคราว หากแต่ยังไม่ยังผู้รับผิดชอบด้านการทำบัญชี

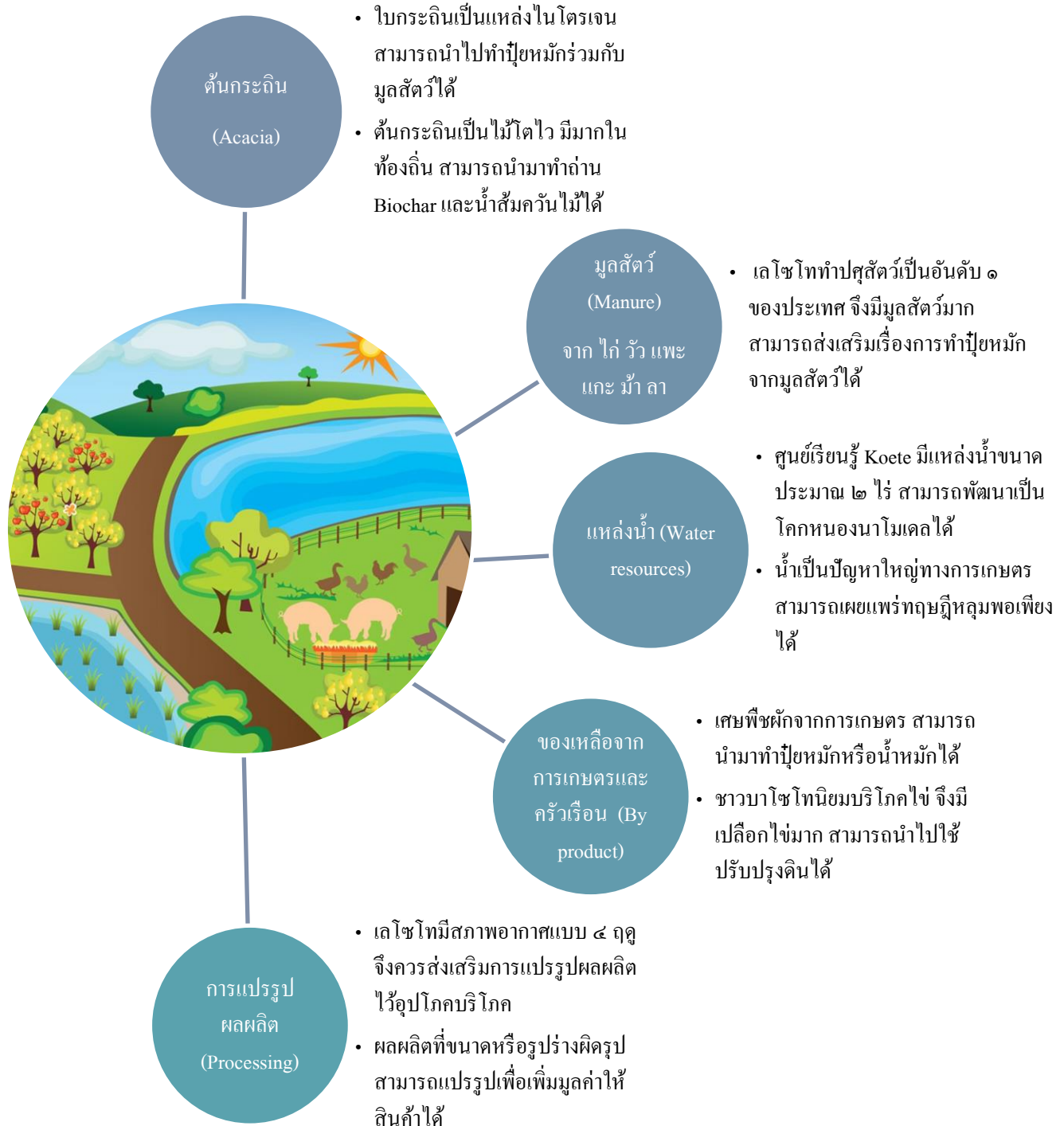
ปัจจุบัน โครงการฯ บริหารค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในรูปแบบเงินสด (Cash payment) ที่อยู่นอกรายการข้างต้น โดยมีผู้ช่วยผู้จัดการฟาร์ม (Mrs. Maesaya) เป็นผู้ควบคุมรายรับและรายจ่ายที่เกิดจากการดำเนินโครงการฯ แต่ยังไม่ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชีโดยมีการบันทึกเฉพาะรายรับ (หลังหักค่าใช้จ่าย) แต่ไม่มีการบันทึกรายจ่าย อาสาสมัครจึงได้แนะนำการทำบันทึกรายรับ - รายจ่ายของศูนย์เรียนรู้ Koete เพื่อเป็นตัวอย่างแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

ภาพแสดงบันทึกบัญชีรายรับ - รายจ่าย ของศูนย์เรียนรู้ Koete

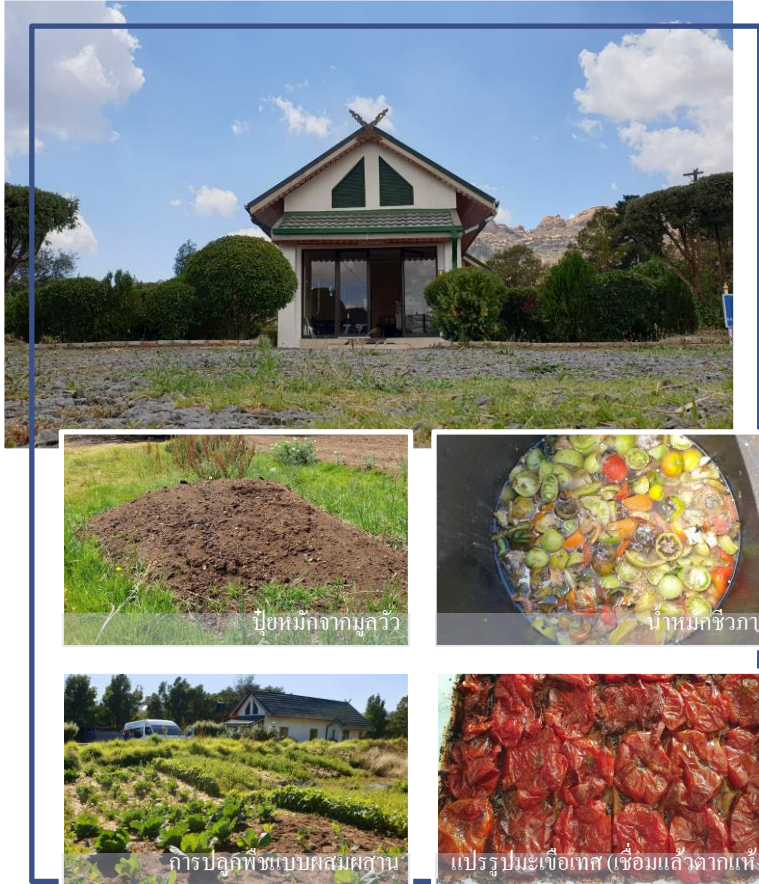
๓.๑.๔ ทรัพยากรท้องถิ่นกับการถ่ายทอดความรู้/เผยแพร่ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ศูนย์การเรียนรู้ Koete และชุมชน Matsieng มีทรัพยากรท้องถิ่นที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเผยแพร่ความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับวิถีปฏิบัติของเกษตรกรได้อย่างหลากหลาย ดังนี้

๓.๑.๕ การจัดตั้งสถานี/ฐานการเรียนรู้การเกษตร

ศูนย์การเรียนรู้ Koete

ปัจจุบันศูนย์การเรียนรู้ Koete ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นตัวอย่างในการพัฒนาการเกษตรสู่ความยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นและวิถีปฏิบัติที่ง่ายต่อการเผยแพร่และการนำไปใช้ได้แก่

๑) **ปุ๋ยหมักจากมูลวัว** เนื่องจากเป็นของเหลือทางการเกษตรที่หาได้ง่าย มีมากในท้องถิ่น วิธีทำไม่ยุ่งยาก ง่ายต่อการปฏิบัติ

๒) **น้ำหมักชีวภาพ** ทำจากผลมะเขือเทศพริกหวาน และแตงกวาที่เหลือทิ้งจากการเกษตร หมักร่วมกับ พด.๓ เพื่อนำไปใช้กับพืชผักในฤดูกาลต่อไป

๓) **การปลูกพืชแบบผสมผสาน** โดยปลูกพืชที่เอื้อประโยชน์ต่อกันในพื้นที่เดียวกัน

เพื่อเป็นการใช้พื้นที่และทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งปัจจุบันได้ทำแปลงสาธิตไว้บริเวณแปลงปลูกขนาดเล็กบริเวณอาคารสำนักงานเพื่อให้ง่ายต่อการมองเห็นและดึงดูดความสนใจแก่ผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชม โครงการฯ

๔) **การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร** จากการนำผลผลิตที่มีลักษณะไม่พึงประสงค์ เช่น ผลมีขนาดเล็ก รูปร่างผิดปกติ กล่าวคือผลที่ไม่สามารถขายในลักษณะผลสดได้ นำมาแปรรูปโดยการเชื่อมแล้วตากแห้ง เป็นทั้งการถนอมอาหารและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าได้เป็นอย่างดี ซึ่งปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนของการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปมะเขือเทศและพริกหวานยังไม่ได้วางจำหน่ายอย่างเป็นทางการ

๓.๑.๖ การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน

ศูนย์การเรียนรู้ Koete เป็นสถานที่ที่เปิดให้ผู้สนใจเข้ามาศึกษาหาความรู้ด้านการเกษตรและซื้อผลิตภัณฑ์ของโครงการฯ ได้ อาสาสมัครจึงมีโอกาสดำเนินถ่ายทอดองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้ที่เข้ามาในโครงการฯ บ้างเป็นครั้งคราว และได้มีโอกาสเดินทางไปถ่ายทอดความรู้ด้านการแปรรูปมะเขือเทศให้แก่คณะครูโรงเรียน St. Louise Primary School เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนด้านกิจกรรม

ภาพเกษตรกรผู้สนใจและเข้ามาศึกษาภายใน โครงการฯ

ภาพการฝึกอบรมเรื่องการแปรรูปมะเขือเทศ ณ โรงเรียน St. Louise Primary School

การอบรมเรื่องการแปรรูปมะเขือเทศเป็นหนึ่งในแผนการเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากรและเกษตรกรเลโซโท ที่มีศักยภาพในลักษณะ Train the Trainers เพื่อถ่ายทอดความรู้ในชุมชนได้เมื่ออาสาสมัครไม่ได้อยู่ในพื้นที่แล้ว

๓.๒ ผลการดำเนินงาน ณ ราชอาณาจักรไทย

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 กรมความร่วมมือฯ จึงได้อาสาสมัครฯ เดินทางกลับประเทศไทยเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และได้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาการเกษตรต่อเนื่องเป็นระยะเวลา ๖ เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึง เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ โดยได้ดำเนินงานเพื่อเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อวีดิทัศน์ (Video) เพื่อเป็นสื่อในการเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตรสู่ชาวบาโซโท

หลุมพอเพียงในลักษณะ

Keyhole garden

การทำน้ำหมักมูลสัตว์

(Bio fertilizer from fermented manure)

การทำฮอร์โมนนมสด

(Milk Hormone for Plant)

การทำฮอร์โมนไข่

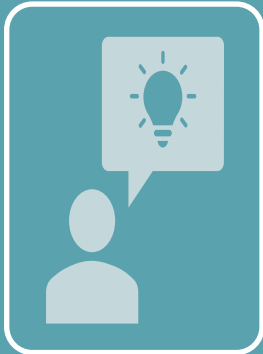
(Egg Hormone for Plant)

อนึ่ง สื่อที่อาสาสมัครจัดทำขึ้นจะเกิดประโยชน์สูงสุดเมื่อมีการเผยแพร่เป็นภาษาถิ่น คือ เซโซโท (Sesotho) ข้าพเจ้าจึงอยากเสนอให้มีการแปลภาษาก่อนเผยแพร่สู่ชาวบาโซโท

๔. การวิเคราะห์การดำเนินงานในพื้นที่ ปัญหาอุปสรรค

จากการปฏิบัติการกิจอาสาสมัครเพื่อนไทย ณ ราชอาณาจักรเลโซโท ภายใต้โครงการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนในเลโซโท ระยะที่ 2 ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๒ พบว่าโครงการฯ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีทรัพยากรต่าง ๆ ที่เหมาะสม มีบุคลากรที่มีศักยภาพ หากแต่ขาดองค์ความรู้และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพซึ่งสามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์เรียนรู้ด้าน SEP อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคลากรและประชาชนชาวบาโซโทได้เป็นอย่างดี

องค์ความรู้

- ขาดการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การตลาด รวมถึงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์
- ขาดความเข้าใจในการจัดการไม่ผล ทำให้เสียโอกาสในการผลิตเพื่อเผยแพร่ความรู้และสร้างรายได้
- ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

อุปกรณ์

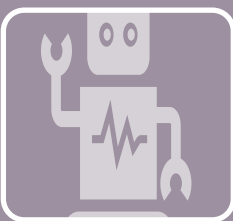
- ไม่มีสถานีถ่ายทอดความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรมในอาณาบริเวณของศูนย์เรียนรู้ฯ จึงทำให้ไม่สามารถเผยแพร่ความรู้สู่เกษตรกรได้
- ไม่มีเครื่องทุ่นแรง เช่น เครื่องจักรกลการเกษตรขนาดเล็ก เป็นของตนเองทำให้ต้องใช้แรงงานและเวลามากเพราะแปลงเพาะปลูกมีขนาดใหญ่

สาธารณูปโภค

- ยังไม่มีระบบชลประทานเพื่อบริหารจัดการน้ำในการทำเกษตรภายในประเทศ
- บ่อน้ำและแท่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในโครงการฯ เสียหาย ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ จึงทำให้เกิดปัญหาน้ำไม่เพียงพอต่อการผลิตภายใน โครงการฯ

เทคโนโลยี

- ยังไม่มีการนำเทคโนโลยีทางการเกษตรมาประยุกต์ใช้ใด โครงการฯ
- ยังไม่มีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีในการเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์โครงการฯ

๕. ข้อเสนอแนะต่อกรมความร่วมมือฯ เพื่อปรับปรุงการดำเนินโครงการฯ ทั้งในส่วนของอาสาสมัคร ผู้เชี่ยวชาญ และบทบาทของกรมความร่วมมือฯ

ปัญหาที่พบ	ข้อเสนอแนะ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑. บุคลากรในโครงการฯ ขาดความเป็น ownership	- ควรจัดหาผู้จัดการฟาร์มหรือบุคคลผู้มีอำนาจในการบริหาร เพื่อการจัดการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น	กรมความร่วมมือ	หารือร่วมกับ รัฐบาลเลโซโท
๒. ทรัพยากรน้ำไม่เพียงพอต่อการผลิต	- ควรปรับแก้ระบบชลประทานภายในโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น นำศาสตร์เกี่ยวกับ โคลก หนอง นา โมเดลมาปรับใช้	ผู้เชี่ยวชาญด้านการ จัดสรรพื้นที่/ ชลประทาน	
๓. ขนาดพื้นที่และจำนวนแรงงานไม่ สอดคล้องกัน ทำให้เกิดปัญหาในการบริหาร จัดการ	- ปรับขนาดแปลงปลูกให้เล็กลงเพื่อให้เหมาะสมกับจำนวน แรงงาน - หาเครื่องทุ่นแรงขนาดเล็กเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	ผู้เชี่ยวชาญ กรมความร่วมมือฯ	
๔. ไม่มีมาตรฐานในการขัง ตวง วัด และการ กำหนดราคาสินค้าทางการเกษตร	- สร้างมาตรฐานในการขัง ตวง วัด และบรรจุภัณฑ์ - ควรจัดอบรมเรื่องการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและการขยาย ช่องทางการตลาด	อาสาสมัคร ผู้เชี่ยวชาญ	
๕. ไม่มีพื้นที่ในการจัดเก็บผลผลิตหลังการ เก็บเกี่ยว ทำให้ขาดโอกาสในการสร้าง รายได้	- ควรจัดอบรม/ให้ความรู้เรื่องการแปรรูปและการเก็บรักษา สินค้าทางการเกษตร	ผู้เชี่ยวชาญ	
๖. ไม่มีระบบการจัดการเงินจากรายรับ รายจ่ายที่มีประสิทธิภาพ	- ควรสร้างระบบการจัดการเงินภายในโครงการฯ - ควรมีระบบการทวนสอบย้อนกลับทั้งรายได้และรายจ่าย	ผู้เชี่ยวชาญ กรมความร่วมมือฯ	หารือร่วมกับ รัฐบาลเลโซโท

ปัญหาที่พบ	ข้อเสนอแนะ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๗. ไม่มีสถานีนถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับ SEP	- ควรจัดตั้งสถานีเผยแพร่ความรู้เรื่อง SEP ภายในโครงการฯ	อาสาสมัคร/ผู้เชี่ยวชาญ	
๘. โครงการฯ ยังไม่เป็นที่รู้จัก ประชาชนจึงยังไม่สามารถเข้าถึงองค์ความรู้	- สร้าง Branding เพื่อสร้างอัตลักษณ์ให้แก่โครงการฯ - ทำสื่อประชาสัมพันธ์โครงการทางอินเทอร์เน็ตหรือสื่อ โซเชียล	อาสาสมัคร/กรมความร่วมมือ	
๙. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร	- จัดโครงการอบรมเรื่องการใช้เทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร	ผู้เชี่ยวชาญ กรมความร่วมมือฯ	
๑๐. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ SEP	- จัดหลักสูตรฝึกอบรม/คู่มือเกี่ยวกับการเผยแพร่หลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy; SEP)	ผู้เชี่ยวชาญ กรมความร่วมมือฯ	
๑๑. ยังไม่มีการขยายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างโครงการและหน่วยงานด้านการเกษตร	- ประสานกับหน่วยงาน/องค์กรที่สนใจเพื่อขยายความร่วมมือทางวิชาการ เช่น ผู้ผลิต/จำหน่ายเครื่องจักรกลการเกษตร - ให้ทุนการศึกษาหรือจัดโครงการสหกิจ/ฝึกงานแก่นักศึกษาด้านการเกษตรของสถานศึกษาในพื้นที่	ผู้เชี่ยวชาญ กรมความร่วมมือฯ	

๖. เอกสารอ้างอิง

บ้านและสวน. (๒๕๖๓). มาทำรู้จักคีย์โฮลปลูกผัก ทำปุ๋ยหมักจากขยะอาหาร. สืบค้น ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓, จาก

https://www.baanlaesuan.com/186691/garden-farm/keyhole_garden

เกษตรก้าวหน้า. (๒๕๖๒). วิธีทำน้ำหมักจากมูลสัตว์แบบเร่งด่วน. สืบค้น ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓, จาก

<https://www.kasetkawna.com/article>

Organic Farm. (๒๕๖๓). วิธีทำฮอร์โมนนมสด ฮอร์โมนไข่ สำหรับพืช. สืบค้น ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓, จาก

<https://www.organicfarmthailand.com/how-to-make-milk-and-egg-hormone/>

อำพน ศิริคำ. (๒๕๖๓). ผลิตภัณฑ์ฮอร์โมนไข่ แก้ปัญหาศัตรูพืช. สืบค้น ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๓, จาก

https://www.technologychaoban.com/bullet-news-today/article_76678

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ. (๒๕๖๔). ความร่วมมือเพื่อการพัฒนา. สืบค้น ๑๕ มกราคม ๒๕๖๔, จาก

<https://tica-thaigov.mfa.go.th/th/page>

Accu Weather. (๒๕๖๓). Matsieng Maseru. สืบค้น ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓, จาก

<https://www.accuweather.com/en/ls/matsieng/1112273/november-weather/1112273?year=2020>

World weather online. (๒๕๖๓). Matsieng Maseru. สืบค้น ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓, จาก

<https://www.worldweatheronline.com/matsieng-weather-history/maseru/ls.aspx>